

Vapautetut

Tiedotuslehti 4/2004

Jyväskylän Katulähetys ry

Siunattua joulun aikaa

Hallinto- ja taloussihteri
Seppo Riikonen valittiin
vuoden 2004 katulähe-
tysläiseksi.

Lue lisää sivulta 3.

Tea Hottinen toimii
Tessio Backassa
sairaanhoitajana

Lisää aiheesta sivulla 10.

Hiljentykäämme jouluna

Lähestymme joulua. Mitä kaikkea joulun odotus ja joulu itse kullekin merkitsee ja tuo tullessaan. Monelle se tuo kaikenlaiset kiireet ja paineet. Kuitenkin meidän on hyvä muistaa, että joulu on Vapahtajamme Jeesuksen, syntiemme sovittajan syntymäjuhla.

Saamme kiittää Taivaallista Isäämme siitä, että Jeesus ei jäänyt seimen lapsiksi, vaan hän varttui, kunnes oli tehnyt maanpäällisen työnsä ja sen jälkeen hänet ristiinnaulittiin ja lopuksi hän huusi: "Se on täytetty".

Meille ei jäänyt mitään sovitettavaa, ainoastaan tunnustaa Jeesus Herraksemme ja Vapahtajaksemme. Jeesus ei vie meitä väkivalloin taivaaseen, vaan odottaa, että me vapaasta tahdostamme otamme sovitus työn vastaan henkilökohtaisesti.

Meidän pitäisi osata hiljentyä pois kaikesta kiireestä ja melusta.

Vuosi 2004 on loppumaisillaan ja alkaa olla itsetutkistelun aika. Arvioimme itse kukin menneen vuoden tekemisiä mitä tuli tehtyä ja ennen kaikkea sitä mitä jäi tai jätimme tekemättä.

Jeesus kehotti meitä rakastamaan toisiamme niin kuin itseämme, mutta monta kertaa ikään kuin havahtuu siihen, missä on rakkauteni kanssaihmissä kohtaan. Kuinka helposti tulee sanottua toiselle sellaista, mitä ei todellisuudessa edes tarkoittanut ja että sen olisi voinut sanoa toisin. Useasti saman asian voisi kertoa eri sanoilla. Itse olen usein tällaisessa tilanteessa miettimässä sanojani. Kuinka olen taas kerran

loukannut kanssaihmissiäni ja läheisiäni.

Arvioimme myös niitä asioita, joissa meihin katulähetysväkenä on luotettu yhteistyökumppaneidemme taholta ja kuinka voisimme jatkossakin säilyttää luottamuksen heihin ja mikä on myös tärkeää asiakkaisiimme. Heihin, joille me palveluitamme tarjoamme, useasti he ovat niitä, joiden ohitse toiset kulkevat toiset ehkä pysähtyvät ja jatkavat matkaansa. Meidän tulisi kyetä osoittamaan heille sitä rakkautta, jota Jerikon tietä kulkenut samarialainen osoitti pahoinpitelyn ja ryöstön kohteeksi joutuneelle ihmiselle, ettemme olisi sen papin ja leeviläisen kaltaisia, jotka näkivät ja riensivät ohitse (Lukas 10:30-37), vaan että mekin antaisimme voimiemme ja mahdollisuuksiemme mukaan heille tukeamme ja apuamme.

Toivotan kaikille yhteistyökumppaneille ja tämän lehden lukijoille loppuvuodelle ja tulevalle vuodelle Jeesuksen runsasta siunausta, rauhaa ja rakkautta

Pekka Arposuo

Meitä on elämässä monta kynttilää

Meitä on elämässä monta kynttilää, joista liekki on sammunut.

Mutta monella meistä on sen verran sydäntä jäljellä, että sen voisi sytyttää uudelleen.

Tärkeintä elämässä ei ole voitto, vaan päästä mahdollisimman usein maaliin.

Rakkaus ei ole samaa kuin rakastuminen, rakkaus ei ole pelkkää tunnetta, se on syvää yhteyttä, jota pidetään yllä tahdon voimalla.

Pahimmat nautinnot ovat pubtaasti henkistä laatua, toisten syyttehyn, komentulun ja holhoamisen, toisten ilon pilaamisen ja paban puhumisen nautinto.

Jos pitää itsestään, pitää myös toisista, jos on OK itsensä kanssa on varaa subtautua arvostaen myös toisiin.

Me kaikki olemme edistyksen kannalla, mutta edistys merkitsee pääsyä lähemmäs päämäärää. Jos olet kääntynyt risteysessä väärään suuntaan, jatkaminen ei vie sinua yhtään lähemmäs päämäärää. Edistykseksellisin ihminen on se joka kääntyy ensimmäisenä takaisin.

Jupi Alanko
Myllyjärven yksikkö

Hallitus 2004

Puheenjohtaja
Pekka Arposuo
Yrittäjä
Huoltokuja 3, 40800 Vaajakoski
Puh. 0400-849 710
pekka.arposuo@jyvaskylankatulahetys.fi

Varapuheenjohtaja
Mirja Salminen
Leipuri

Karsikkotie 3 D 56, JKL
puh. 014-271 465
elamatie@dlc.fi

Artturi Anttila
Eläkeläinen
Helokantie 7 B 27, JKL
puh. 040-779 5685
artturi.anttila@jyvaskylankatulahetys.fi

Ahti Jylänki
Rakennusmestari
Uunitie 5,
40930 Kinkomaa

014-3742235,
044-0244532
jylangit@surfeu.fi

Sinikka Koivunen
Opiskelija
Revonkatu 26 A 3,
40400 Jyväskylä
Puh. 041-7723669
jatta.koo@suomi24.fi

Rauno Kosonen
Merikapteeni
Tavintie 11 B 31; 40400
Jyväskyläpuh.

014-272683, 050-5331117
r.kosonen@pp.inet.fi

Helena Kusmin
LTO/projektisihteeri
Saukkolahdentie 6,
41860 Rannila
014-828 422, 050 3031 532
hkusmin@jkouke.fi

Lea Pietiläinen
Diakonissa
Jyväskylä
Puh.050-5497027
lea.pietilainen@evl.fi

Kristitty ja sydämellinen ihminen

Lämmin katse, jakamaton huomio ja välittäminen sekä pilke silmäkulmassa. Kun tähän lisätään aidon ortodoksikristityn ulkonaiset piirteet ovat ne **Seppo Riikosen**, 56 v tavaramerkki, jolla hän lunasti paikkansa vuoden 2004 katulähetyläisenä. On sanottu, että ihmisestä on helppo tulla uskova, mutta uskovasta on vaikeampi tulla ihminen. Tämä vaikea yhtälö on Jumalan armon varassa vaeltavalta entiseltä pankkimieheltä toteutunut. On helppo todeta, että valinta oli hyvin onnistunut.

Jos nyt sanon ei – saattaa olla ettei kukaan enää kysy tätä minulta uudelleen

Vuosi 1982 oli silloiselle 37 vuoti-aalle säästöpankkimiehelle käännekoh-ta taivasasioissa. Minulla oli tietoisuus, että en ole sisällä hengellisessä elämäs-sä – olin lähellä. Henkiset arvot jopa itämaiset uskonnot kiinnostivat. Ym-pärilläni oli uskovia ihmisiä mm. las-ten pyhäkoulujen kautta. Olin kasva-nut lapsuuteni Taulumäen kirkon kel-lojen katveessa ja perheenä kävimme silloin tällöin kirkossa enkä kyseenalais-tanut Jumalan olemassaoloa ja hengeliisiä asioita. Mutta minulta puuttui pe-lastusvarmuus, muistelee Seppo.

Avainhenkilö uskoontulossani oli brittiläinen yliopistomies Roger Price. Hänen varsinainen tarkoituksensa Suomessa oloon oli kuitenkin Navi-gaattorit järjestön organisoima lähetys-tyo, jonka paikallisosastoa hän Jyväskylässä johti. “Tunne Kristus ja tee hänet tunnetuksi” on järjestön tunnus ja raamattupiiriyhteys keskeisin työka-lu tässä lähetystehtävässä – ei niinkään kadunkulmissa toittaminen. On syytä korostaa, että Navigaattorit ei ollut seurakunta eikä sillä ollut mitään jäsenrekisteriä. Järjestö oli puhdas kristilli-nen koulutusjärjestö, kertoo Seppo.

Seppo Riikonen toimii katulähetyksessä hallinto- ja tiedotussihteerinä.

Rogerin kysymys: “tahdotko ryhtyä kanssani tutkimaan raamattua” oli avoin haaste, jolloin tajusin, että jos nyt sanon ei – saattaa olla ettei kukaan enää kysy minulta tätä uudelleen. Suostuin ja aloimme kahdestaan tutkia raamat-tua kerran viikossa. Evankeliumin valo alkoi kajastaa raamatun lehdiltä. Ym-märsin Kristuksen sovitustyön ristillä ja että minun tulee ottaa se henkilöko-h-taisesti vastaan tullakseni kristityksi.

Ymmärsin myös selvästi, että olen erossa Jumalasta. Se oli minulle vaka-va paikka. Rukoilin, että Kristus tulisi elämäni. Onneksi navigaattorien pe-riäatteenä oli myös vahvistaa hengeliistä ratkaisua, johtamalla uskoontulleet säännölliseen raamattupiiriyhteyteen. Minusta tuli raamattukeskeinen kristit-ty – Jumalan Sanan upeista maisemis-ta olen saanut jatkuvasti ammentaa sie-luuni elävää vettä ja ravintoa matka-eväiksi, iloitsee Seppo Riikonen.

Nämä miehet eivät ole huuhaan perässä

Ennen omakohtaista uskoontuloani Roger Price viisaasti johdatteli minut myös liikemiesten aamuraamattupiiri yhteyteen. Sillä oli suuri vaikutus mi-nuun. Miehet miehet kokoontuivat

aamuvarhaisella ennen töihin me-noa Herransa eteen raamatun ää-rellä. Se oli kova juttu. Noissa ko-koontumisissa tapasin mm. Erkki Arvajen ensimmäisen kerran. Raa-mattupiiritoiminnasta tuli hengelli-nen kotini kaiken kaikkiaan seitse-mäksi vuodeksi. Olin vetämässä myös itse raamattupiirejä monen vuoden ajan kunnes askeleeni joh-tivat uudenlaiseen hengelliseen ko-kemiseen, jatkaa Seppo Riikonen.

Mitä harhaoppia? – kirkos-sa luetaan 12 evankeliumia

Ortodoksiseurakunnan yhteyteen ei minua johtanut pettymys aikai-sempaan kristillisyyteen vaan pi-kemminkin kriittisyys ortodokseja kohtaan. Keski-suomalaisen pitkä-perjantain kirkkoilmoituksessa ker-rottiin, että jumalanpalveluksessa luetaan 12 evankeliumia. Kriittise-nä raamattumiehenä menin paikal-le, kysellen itseltäni mitä ihmeen harhaoppia siellä opetetaan, kertoo Seppo.

Kukaan ei ole koskaan ottanut minua niin ystävällisesti vastaan kir-

jatkuu sivulla 4

kossa kuin eräs herrasmies kirkon ovella. Siinä olisi meille ja muille todella paljon oppimista. Keskellä kirkkosalia oli analogi eli lukupöytä, jonka äärellä pappi toimitti jumalanpalveluksen. Sen takana oli Kristuksen ristiinnaulitsemisen konkreettinen kuva, iso risti, jossa oli Kristus ristiinnaulittuna. Tämän edessä tapahtui evankeliumin luku, kuvailee Riikonen.

Positiivinen järkytys

Neljästä evankeliumista luettiin kustakin kolme jaksoa Kristuksen kärsimyksistä. Siitä luku 12 evankeliumia. Palvelus kesti kaksi ja puoli tuntia. En ollut koskaan ollut kirkossa, jossa luetaan evankeliumia kaksi ja puoli tuntia. Seisoimme tuohukset kädessä. Aina kun jakso loppui tuohukset sammutettiin. Pappi suitsutti. Tuohukset sytytettiin uudelleen ja pappi jatkoi evankeliumin lukemista. Olin raamattukeskeinen uskova. Tämä teki minuun valtavan vaikutuksen. Olin mennyt tuomitsemismielellä kirkkoon. Pois lähdin nöyrytyneenä syvästi kokien Kristuksen kärsimystien, jatkaa Seppo Riikonen

Alko uusi jakso hengellisessä elämässäni, joka kesti taas seitsemän vuotta. Aloin käydä ortodoksisurakunnan Vigilia jumalanpalveluksissa. Jatkoin samalla raamattupiirin vetoa Palokassa koska tunsin silloin, että se oli minulle annettu tehtävä Herralta. Vähitellen kuitenkin ortodoksinen identiteetti kasvoi vuosien varrella, jolloin tuli aika liittyä kirkon jäseneksi. Voisin sanoa, että Raamattuun olen kasvanut sisälle raamattupiirityöskentelyn kautta. Kirkkoon olen kasvanut sisälle liturgisessa elämässä. Ilman liturgista elämää voidaan esittää kysymys: onko aitoa ortodoksia olemassa, selittää Riikonen.

Liturgisen elämän syvyys ja Jumalan pyhyiden kunnioitus ovat kirkon elämässä keskeisiä. Se syventää hengellistä elämää. Jumalan pyhyys ja ihmisen syntisyys ovat meille ortodokseille hyvin konkreettisia asioita. Kun bublikaanin rukoili temppelissä “ole minulle syntiselle armollinen” Jeesuksen sanojen mukaan hän lähti vanhurskaampana pois kuin ulkokullattu fariseus, joka

Seppo Riikonen mieliharrastuksen parissa.

ylisti omia hyviä tekojaan. Ihmisen vapaa valinta kaikessa myös suhteessa Jumalaan ja iankaikkisuuteen on kirkossa tärkeitä, selventää Riikonen kirkon elämää ja oppia.

Rakkautta koetellaan - uskoa syvennetään

Yhdeksänkymmentäluvun pankkikriisi vei turvallisen työpaikan jalkojen alta. Elämässäni seurasi kymmenen vuoden jakso, jossa työttömyys- ja työperiodit seurasivat toisiaan. Lapsuuden, perheenperustamisen ja työuran jälkeen alkoi kolmas elämäni. Nyt oli aikaa luontoharrastukselle ja hengellisen elämän viljelyyn sekä opiskelulle. Järvellä liikkumisesta tuli Sepolle rakas ja virvoittava elementti. Kirkko tuli myös erikoisen tärkeäksi. En jäänyt ilman tukiverkostoa. Tärkeitä oli myös mahdollisuus antaa aikaa perheelle. Vaimoni Hilikka toimii edelleen pankkimaailmassa. Perheeseeni kuuluvat omat lapsemme Titta 33 v ja Jarkko 30 v sekä täysvaltaisena perheenjäsenenä kasvattipoika Esa-Pekka 23 v, jatkaa Seppo Riikonen.

Elämä näytti myös karheat puolensa upealuonteisen Esa-Pekan murrosiän kriisien myötä. Hän todella kokeili epätavallisen voimakkaasti rajojaan omissa kasvukivuissaan. Tasaisten vuosien jälkeen perhe-elämäämme järkytettiin pojan itsenäistymiskamppailuisa. Monet illat pelkäsimme hänen puolestaan omissa nuorten porukoissa liik-

kuessaan. Kotiintuloajat venyivät ja epävarmuus kaiheri mieltä. Tilanteessa kysyttiin rakkautta, jonka jakamisessa tunsin usein epäonnistuneeni. Onneksi hän käytyään omat kriisinsä on nyt oikea herrasmies, kertoo Seppo elämästään.

Eläkeputki mielessä - katulähettyksen palvelukseen

Kymmenen vuoden jälkeen olin tilanteessa, jossa tarvitsin kolmen viikon työsuhteen päästäkseni eläkeputkeen. Tuon ajan työskentelinkin katulähettyksessä mainosmyyjänä jonka jälkeen ajattelin että nyt hommat on ohi. Johdatus oli kuitenkin toinen. Pitkään palvelleen taloussihteerin sairastuttua minulle tarjottiin vapaaksi jäänyttä postia. Avautui uusi mielenkiintoinen tehtävä tässä rakkaassa joukossa. Työ Jyväskylän Katulähettyksessä on ollut hienoa aikaa. Olen halunnut olla palvelevalla mielellä. Viedä työtovereitteni asioita eteenpäin. Ilmapiirin kannalta tämä on paras työpaikkani koskaan. Tämä on moni-ilmeinen hengellinen yhteisö, jossa on armollisuutta. Minua ei ole myöskään prässätty, vaan olen saanut toteuttaa ja olla oma itseni hengelliseltä identiteetiltäni. Siitä olen kiitollinen, lopettaa Seppo Riikonen.

Teksti: Esko Jantunen

Työtoverien mietteitä Seposta:

Aulis:

Seppo on fiksu ja filmaattinen harmaahiuksinen persoona, joka muistuttaa meitä vähän joulun tulemisesta. Hänestä olisi voinut tulla myös hyvä tutkija. Selviä professorin elementtejä; hajamielisyyttä, tutkivaa journalismia. Sepon persoona huokuu suurta välittämistä, rakkautta ja lämpöä. Hohtava yksilö.

Erja ja Heli:

Hyvä huumori ja aina semmonen pilke silmäkulmassa. Hienotunteisesti, asiallisesti ja tasapuolisesti ihmisiä kohteleva. Seposta huokuu persoona, jolla on näkemystä ja elämäkokemus-

ta. Jää suustaan kiinni nuhjaamaan, koska haluaa olla kaikille hienotunteinen ja huomioonottava. Omaa "useamman henkilön käsialan."

Sakari:

Seppo on itse rauhallisuus. Hänen kanssa on helppo asioida – päinvastoin kuin minä, joka pamautan asiat pöytään ennen kuin ehdin kuunnella mitä toisella kerrottavana. Sovitteleva ja diplomaattinen, ehkä vähän liiankin diplomaattinen. Joskus asioihin pitäisi ottaa kantaa. Toisaalta kyllä joskus pitää osata olla hiljaa. Seppo osaa senkin taidon.

Erkki Meskanen:

Kohdatessani Sepon siihen sisältyy aina hyvin positiivinen lataus. Tunnen,

että on tiedossa turvallinen keskustelu. Lämmin ihminen. Kommunikointi hänen kanssaan on aina hirmusen rentouttavaa. Lämpimällä ja välittävällä olemuksellaan saa aikaan vapautta ja aktiivisuutta.

Usko:

Mahtava työtoveri. Työkaverin näkökulmasta katsottuna hänessä on vain hyviä puolia. Seppo on iloinen, vastuullinen, rehellinen ja sielunhoidollinen kaveri. Hyvä huumorintaju ja myös syvälinen ajattelija. Hänen kanssaan voi pohtia syntyjä syviä – tarvittaessa hyvinkin perinpohjaisesti. Itse en ole nähnyt Sepon hikeentyvän mistään asiasta. Tärkeä asia on hänen vahva hengellinen elämä ja kilvoittelu. Kiva hänen kanssaan on tehdä työtä. Hyvä valinta vuoden katulähetysläiseksi.

Yhdistyksen vuosikokouskuvia 30.11.2004

Yhteisöllistä huolenpitoa Myllyjärvellä

Myllyjärven asuntoyksikössä on 25 asuntoa ja päiväkeskus.

● Istuskelin Krimin toimistolla juttelemassa entisen valvojani kanssa. Tiedustelin häneltä, miten monta vankia vapautuu vuosittain Jyväskylän seudulle ja minkä verran heistä on vapautuessaan asunoton.

Tarkkoja tietoja ei ole olemassa, mutta toukokuussa 2003 oli tilanne se, että loppuvuoden kuluessa oli vapautumassa 71 vankia Krimin Jyväskylän toimiston valvontaan, joka tarkoittaa niitä henkilöitä, joiden jäännösrangaistus on yli 1½ vuotta vankeutta. Vuodessa vapautuu huomattavasti enemmän kuin 71. Kukaan ei tiedä monellako on asunto tiedossa vapautuessaan.

Evankeliumissa on voima

Olen itse istunut vankilassa yli 15 vuotta. Kun syksyllä 1998 tulin uskoon, lähdin melko pian mukaan vankilälähetystyöhön vieden evankeliumin sanomaa etupäässä Sukevan ja Kuopion vankiloihin, joissa suurimmalta osin Jyväskylän seudulta kotoisin olevat vangit istuvat. Olen nähnyt, kuinka Jumalan sana menestyy vankien keskuudessa. Useat vangit ovat löytäneet elämälleen todellisen tarkoituksen. Samoin niiden vankien osuus, jotka suunnittelevat uuden elämän aloittamista ilman hengellistä näkökulmaa on suuri. Todellisesti suurimmat vaikeudet alkavat samalla kuin alkaa vapaus.

Omaan vankilatyöhöni kuuluvat vieraileminen kerran kuussa Sukevalla tavagten vankeja heidän omissa sellaisiin. Tarkoitukseni on löytää sellaisia yhteistyöhön halukkaita kavereita, jotka ovat motivoituneet raitistumaan ja omaksumaan rikoksettoman elämän tavan. Tuen heitä jo vankeusaikana sekä tajoan tuen jatkumista Myllyjärven yhteisössä vapautumisen jälkeen.

Yhteistyö Sukevan vankilan pastorin, sosiaalityöntekijöiden sekä kuntoutustyöntekijän ja muun henkilökunnan kanssa on tiivistä niiden vankien löytämiseksi, joilla tuntuisi olevan todellinen halu elämän muutokseen. Yhteistyötä tehdään monen muunkin vankilan kanssa, muttei niin läheisesti kuin Sukevalla. Kiinnostus Myllyjärveä kohtaan on ollut yhteyden ottojen merkeissä eri puolelta Suomen vankiloita.

Useat vangit ovat halukkaita pääsemään Myllyjärven yhteisöön ja myös sitoutumaan sen sääntöihin sekä tiiviiseen yhteistyöhön Päihdesäätiön kanssa. Valitettavasti Myllyjärven paikkoja on rajallinen määrä. Vapautuvilla vankeilla kuten muillakin Myllyjärven asukkailla, joilla on huumeiden kanssa ongelmia, on oltava jatkuva avohoitosuhte päihdesäätiöön, joka antaa keskustelutukea sekä suorittaa testauksia, mutta myöskin mahdollistaa nopean asioihin puuttumisen, mikäli asukkaalla alkaa näkyä merkkejä uudelleen alkaneesta huumeiden käytöstä.

Toivoa on

Olen ihmeteltyt asennetta, että kaikki vangit käyttävät huumeita ja suunnittelevat uusia keikkoja vankeusaikanaan. No sellaisiakin vankeja kyllä on, mutta todellisuus on toista. Säännöllisesti huumeita käyttäviä vankeja on vain pieni osa kaikista vangeista. Päinvastoin on olemassa varsin suuri vankien joukko, jotka ovat sitoutuneet päihdeettömyyteen ja käymään erilaisia elämänhallinnan kursseja ammattitaitoisten ihmisten ohjauksessa vankeusaikanaan.

Kohtaamani vangit ovat usein hyvin nuoria ja heillä on huumetaustaa ja jonkin verran vankilavuosia takanaan. He ovat usein lahjakkaista, pystyviä, terveitä ja elämän haluisia ihmisiä, jotka ovat joutuneet ekyksiin. Mielestäni he tarvitsevat terveitä aikuisia ihmisiä elämäänsä suunnan näyttäjiksi. Ihmisiä, jotka ovat saatavilla ja joihin voi luottaa. Lisäksi he tarvitsevat turvallista asuinympäristöä, jossa voi opetella vastuullista, raitista elämää selkeästi asetettujen rajojen sisällä.

Toiminnassa on ideaa

Tehdessäni lähtöä entisen valvojani luota, hän sanoi minulle viisaan päätelmän, miten näitä vapautuvia vankeja on mahdollista auttaa. Hän totesi, että ongelmien vyyhti ulottuu näiden ihmisten turvattomuuteen ja juurettomuuteen ja tähän voi vastata yhteisöllisyy-

Myllyjärven yhteisöllisyyttä syysretkellä.

dellä, vuorovaikutuksella ja ihmisten kohtaamisella kuten muuhunkin syrjäytymisen ongelmaan. Yhdyt tähän täysin rinnoin omien elämäkokemuksieni perusteella sekä sen perusteella, mitä olen nähnyt Myllyjärven yhteisössä tapahtuvan. Oikeastaan hyvin tärkeä ja ratkaiseva osa minun vankilatyöstäni liittyy Myllyjärven yhteisöön. He ovat koko yhteisönä tulleet mukaan tukemaan työtäni Katulähetyksen vankilälähtetä.

Tulin Katulähetyksen palvelukseen kolme vuotta sitten oppisopimusopiskelijaksi ja valmistuin lähihoitajaksi toukokuussa 2004. Työskentelin lähes koko ajan Myllyjärvellä helmikuussa 2003 avatussa uudessa asumisyksikössä, jota vastaava työntekijä Alpo Hiltunen lähti vetämään yhteistyönohjauksellisesti. Sain olla mukana jo siinä vaiheessa, kun valitsimme ensimmäiset asukkaat 25 asunnon yhteisöön. Yhteisössä toimii myös perhetyö omana osanaan kokonaisuutta ja heillä on käytössään kolme kolmiota ja omat kolme työntekijää. Muutoin Myllyjärven työntekijäresurssit ovat minimaaliset ottaen huomioon suuren asukasmäärän.

Yhteisöllisyys avainsana

Alpo Hiltunen on vastaava työtyöntekijä ja hänellä on apuvoiminaan kaksi työllistämistuella palkattua yhteisöstä noussutta asukasta. Pienenä lisänä

on minun työpanokseni vankilatyöntekijänä sekä projektityöntekijä Eero Tolvasen korvaamaton tuki ja yhteys päihdesäätiön suuntaan. Kuitenkin avainasiana on se, että monet asukkaat ovat lähteneet toipumaan, on voimakas sitoutuminen yhteisöllisyyteen. Myllyjärvellä pidetään kiinni ehdottomasta tasa-arvosta kaikkien kesken. Asukkaiden ja työntekijöiden välinen vuorovaikutus on ollut Myllyjärven yhteisössä alusta alkaen avointa ja rehellistä. Kokoonnumme yhdessä keskustelemaan kaikesta, mikä koskee yhteisöä. Olemme kasvaneet yhteisönä ja opinneet käsittelemään niin miellyttäviä kuin myös epämiellyttäviä asioita. Näin olemme opineet iloitsemaan onnistumisista sekä käsittelemään vastoinkäymisiä terveellä tavalla. Myllyjärven yhteisössä saa ilmaista kielteisiä tunteitaan sekä epäonnistua ja tuntee tulevansa silti hyväksytyksi. Joskin vääristä teoitaa joutuu ottamaan vastuun.

Demokraattinen päätöksenteko

Yhteisöllisyys on osoittautunut todella toimivaksi "keinoksi hoitaa" elämän kolhimia päihdeongelmaisia ja syrjäytymässä olevia ihmisiä, ja mitä voitaisiinkaan saada aikaan, mikäli työntekijäresurssit olisi enemmän ja voitaisiin kohdata työntekijöinä yhteisön asukkaita useammin henkilökohdalla tasolla.

Myllyjärven asukkaat ovat enimmäkseen vankila- ja huumetaustaisia nuorehkoja aikuisia, jotka ovat hakeutuneet yhteisöön etupäässä suoraan kadulta tai tulleet vankiloista ja hoitolaitoksista. Yhteisön arjessa näkyy hengellisyys päivittäin säännöllisinä aamunavauksina, viikottaisena toipumisryhmänä sekä rukouspiirinä. Lisäksi on myöskin AA-ryhmä sekä mahdollisuus osallistua NA-ryhmään. Yhteisö kokoontuu kahdesti viikossa, jossa käsitellään kaikki yhteisöä koskevat asiat. Yhteisö päättää kaikista sanktioista, mitä tulee sääntöjen rikkomiseen sekä valitsee myöskin uudet asukkaat ja päättää siitäkin, jos joku on ylittänyt yhteisön asettamat rajat ja asumissuhde katkaistaan.

Myllyjärven yhteisö on salliva ja pitkämielinen, sillä rajat ylittäneelle useimmiten annetaan uusi mahdollisuus eikä aleta tuomariksi, vaan tuetaan asukasta elämässä eteenpäin mikäli on havaittavissa rehellistä katumusta ja tahtoa yhteisöön sitoutumiseen. Koska asukkaat ovat itse saaneet laatia elämisen rajat yhteisön sisällä, ovat asukkaat myöskin sitoutuneet yhteisöön. He kokevat, että ovat saaneet vaikuttaa ja päättää omasta asuinympäristöstään. Asukkaat valvovat itse oman asuinalueensa rauhaa ja päihtetömyyttä puuttuen alueella tapahtuviin epäjärjestyksiin aiheuttaviin asioihin. Yhteisvastuu tältäkin osin koskee kaikkia asukkaita eikä kukaan voi tulla sanomaan ettei joku asia kuulu hänelle. Jos joku käsit-

tää yhteisön toiminnan ja siellä asuminen "kyttämiseksi" eikä osaa tai opi mieltämään yhteisön toimintaa omaa elämää tukevasti toiminnaksi on yhteisö ilmeisesti väärä paikka sellaisen ihmisen asuinpaikaksi.

Yhteisö ohjaa myöskin tarvittaessa asukkaitaan laitoshoitoon eikä lähde-ätkatkaisemaan asumisen suhdetta antaen näin mahdollisuuksia elämän jatkumiseen turvatussa ympäristössä hoidon jälkeen. Yhteisössä ei ole päätetty mistään etukäteen, vaan jokainen tapaus käsitellään omanaan ja samalla voidaan ottaa huomioon kaikkia käsiteltävänä olevaan asiaan liittyviä seikkoja puolesta ja vastaan. Asioista ei äänesteta, vaan ne keskustellaan niin pitkälle, että paras mahdollinen ratkaisu saadaan aikaan.

Yhteisökokouksiin osallistuminen on korkeaa luokkaa. Noin 80% asukkaista on joka viikko paikalla päätöksiä tekemässä. Yhteisön jäsenet ilmoittavat työntekijöille ja toisilleen menoaan ja poissa-oloistaan, sillä yhteisö huolehtii esimerkiksi jäsenistään jos jollain ei mene hyvin.

Team-myllis yhdistää ihmisiä

Yhteisö elää jatkuvassa muutoksessa pitäen sen, mikä tuntuu hyvältä ja luopuen siitä mikä ei toimi. Yhteisö hoitaa itse päiväkeskuksen siivouksen sekä piha-alueiden kunnossapidon ja kaikenlaiset remontit. Aktiivirahaa ei ole otettu käyttöön sen viimekädessä passivoivan vaikutuksen vuoksi. Kaksi kertaa vuodessa sen sijaan valitaan vuoden Myllyjärveläinen, joka saa tun- tuvan palkinnon esimerkiksi toiminnastaan yhteisön hyväksi. Asukkaat ja työntekijät ovat tasa-arvoisia myöskin siinä mielessä, että työntekijöillä ei ole oikeutta mennä yhteisön päätök- sien ylitse.

Myllyjärven yhteisössä toimii myös Team-myllis, johon on helppo tulla mukaan. Team Myllis järjestää erilaisia toimintapäiviä ja retkiä sekä osallistuu puulaakitasolla jalkapallon ja salibandy- sarjoihin. Olemme käyneet pelaamassa vankiloissa ystävyysotteluita ja saaneet siinä samalla viedä evan- geliumin sanomaa vankiloiden sisäpuolelle.

Urheilutoimintaa on ollut hyvin pitkälle mahdollistamassa Pähke projek- tin työntekijä Eero Tolvanen. Varsinkin taloudellinen tuki on ollut ensiarvoisen tärkeää. Aktiivitoimijoita on tällä het- kellä lähes 30. Useille asukkailla urheilu ja muu virkistystoiminta on ollut suureksi avuksi raittiuden löytymises- sä, sekä antanut rohkeutta tulla muiden pariin toimimaan ja kokemaan yhteyttä ihmisiin ja yhteiskuntaan.

Kahden toimintavuoden aikana lu- kuisat yhteisöön tulleet ihmiset ovat raitistuneet, aktivoituneet takaisin työ- ja opiskeluelämään sekä saaneet sosi- aalista rohkeutta. He ovat oppineet ottamaan vastuuta elämästään siinä

määrin, että kymmenkunta on muut- tanut vapaille asuntomarkkinoille ja pärjäävät siellä.

Olemme kokeneet, että Jumala on ollut siunaamassa työtämme. Useat ovat antaneet elämänsä Jeesukselle ja onhan yhteisöllisyys myös hyvin raa- matullista. Poismuuttaneet pitävät yhteyttä yhteisöön ja käyvät yhteisissä ta- paamisissa sekä vilkkaassa päiväkes- kuksessamme, joka on kaikille avoin paikka.

Myllyjärvellä on aloitettu erityistuki- asumismuoto ja sitä kehitellään vastaa- maan erityispalvelutarpeisiin.

Ari Saatola
vankilatyöntekijä

MYLLIS MALLI YHTEISÖLLINEN ERITYISPALVELU

Erityispalvelulla pyritään

- **säästöihin**, ennalta minimoiden kalliiden palvelujen käyttäminen, tai nii- den uusiutuminen.
- **kohderyhmänä** ne joille ei tavallinen asumispalvelu riitä ja
- **laitoskuntoutus** ei ole ajankohtainen

Erityistukiasumissuhde on esim.

- **vankilassa alkava päihdekuntoutus**
- vankilalähettimme kautta alkanut yhteistyö, joka jatkuu
- **tukiasumiseen**, jossa on päivittäinen yhteydenpito ja tarpeellinen tuki asioiden hoitoon, toiminnallisia virikkeitä, mahdollisuus osallistua toipu- misryhmään, hengellisiin toimintoihin ja AA- ryhmään.
- **avopalveluun** ohjaaminen tarvittaessa
- **testeihin** sitoutuminen pyydettyäessä
- **turvallisten rajojen** sopiminen ja niistä kiinnipitäminen
- **yhteisöllisyyteen** sitoutuminen ja kasvaminen
- **erityisasumissuhteen jatkumisen tarve uudelleen arvioidaan 3 kuukauden jaksoissa**

Erityistukiasumissuhde voi alkaa myös esim:

- **päihdekuntoutusjakson** jatkotukena, tai jos
- **asukkaan asuminen** ei jostain syystä muuten voi jatkua tavallisessa muo- dossa.

Tukiasumismuotoon erityisasumisesta siirrytään, kun

- **omatoimisuus** on riittävää ja **päihhteettömyys** on vahvistunut
- **tukea saatavilla** edelleenkin ongelmatilanteisiin
- tukiasuminen voi jatkua pääsääntöisesti 1-3 vuotta

Omaan asumiseen siirrytään, kun

- **asukas on vakuuttunut**, että selviytyy omassa asumisessa, niin
- **asunnon saamisessa** vapailta markkinoilta avustetaan.
- **yhteydenpito** jatkuu omaan asuntoon siirtyneelle, sekä
- **Kestävä Kaveruus** työmuodon kautta niin pitkään kuin on tarve
- **siinä muodossa** kuin se hänelle sopii.

Sairaanhoitoa Kankitiellä

- Ensiasteleessa, Kankitie 9:ssä, toimii myös Jyväskylän kaupungin kotisairaanhoito.

Alun perin osapäiväiseksi arvioitu kotisairaanhoidon tarve on vuoden sisällä ja tarpeen sanelemana muuttunut kokopäiväiseksi. Kotisairaanhoidon virkatehtäviä on vuosien ajan hoitanut lähihoitaja Erja Kananen. Viransijaisuutta 1.6.2004 alkaen on tehnyt sairaanhoitaja/päihdetyöntekijä/seksuaalivouvoja **Anne Autiolahti**.

Kotisairaanhoito Ensiasteleessa poikkeaa paljon perinteisestä kotisairaanhoitotyöstä. Työ on päihdesairaanhoitotyötä, joka sisältää myös kotisairaanhoidon elementtejä.

Sairaanhoitajalla on ollut oma kunnollinen toimitila vasta vähän aikaa, mutta lyhyehkökin aika on osoittanut toimitilan tärkeyden ja toimivuuden. Aikaisempien runsaiden hoitajan kotikäyntien sijaan asiakkaat pääsääntöisesti tulevat nyt hoitajan vastaanotolle, jossa haavat ja muut sairaanhoidolliset toimenpiteet on asianmukaisempaa hoitaa. Kotikäyntejä silti tarpeen mukaan tehdään. Hoituhuone on kaupungin poistotavaroin (mm. hoitopöytä, vaaka) ja kirpputorilöydöin (ATK-tasot, tuolit, hoitokärry, komeerot, verhot ym.) kesällä kunnostettu toimivaksi työtilaksi. Uusia hankintoja huoneessa on vain tietotekniikka ja sälekaihtimet; muuten kaupungille ei ole koitunut huonetilan sisustamisesta kuluja lainkaan.

Fyysinen hoitotila kuuluu Katulähekselle, mutta sairaanhoitotyön taustaorganisaatio on Jyväskylän kaupunki. Yhteistyö Ensiasteleen työntekijöiden kanssa on päivittäistä, välttämätöntä sekä hedelmällistä. Tällöin asiakkaan parhaaksi – asiakaslähtöisesti - voidaan tehdä mahdollisimman paljon.

Sairaanhoitajan asiakkaita ovat Ensiasteleen tukiasuntojen (50) sekä "määrän pään" päihtyneet asiakkaat (5-20) vaihtelevasti. Virallinen paikkamäärä on 50 +12. Asiakkaiden käyttämät päihteen vaihtelevat alkoholista ja lääkkeistä huumausaineisiin. Asiakkaat

Anne Autiolahti on toiminut Ensiasteleessa sairaanhoitajana runsaan puolen vuoden ajan

voivat tulla hoitajan vastaanotolle arkisin ilman ajanvarausta. Sairaanhoitaja huolehtii tarvittaessa vakituisten asiakkaiden lääkehoidot joko kokonaan tai osittain sekä tukee asiakasta myös omaehtoiseen lääkeasioiden hoitoon erikseen näin sovittaessa.

Monipuolista työtä

Sairaanhoitajan vastaanotolla voidaan mm. tehdä haava- ja ihonhoitoja, poistaa ompeleita sekä seurata verenpaine- tai diabetestasoa. Myös akuutteja tilanteita on viikoittain: pahoinpitelyjä, verenvuotoja, kramppeja, palovammoja tai päihtyneenä loukkaantumisia. Elämäntapaohjaus ja päihdekartoitus, jatkohoitosuunnitelmat (mm. katkaisuhoidon ohjaaminen) ja verkostoyhteistyö ovat lisäksi tärkeä osa päihdesairaanhoitajan työtä Kankitiellä. Sairaanhoitajan työ niveltyy luonnollisella tavalla Ensiasteleen asiakastyöhön, täydentäen sitä terveydenhuollon asiantuntemuksella.

Yhteistyö Huhtasuon alueen omalääkärin kanssa painottuu, samoin terveyskeskustyö yhteistyö ylipäätään. Muita yhteistyötahoja ovat mm. sosiaalityön

tekijät ja -toimistot, mielenterveystoimistot, Kangasvuoren sairaala, K-S Keskussairaala, Päihdepalvelusäätiö (alko- ja huumeepoliklinikka, katkaisuhoido, kuntoutus) ja päihdeasumisyksiköt.

Työmuotona "Sairaanhoitaja paikalla koko päivän" on todettu vähintäänkin välttämättömäksi. Siltikään sairaanhoitajan tehtävä Kankitiellä ei ole tehdä kaikkea asiakkaiden puolesta ja tuottaa asiakkaalle karhunpalvelusta oman elämän vastuun ottamisessa. Palvelun kääntöpuoli eli passivointi on aivan hyvin vältettävissä, kun pelisäännöt ovat selvät.

Tällä hetkellä yksi tärkeä yhteistyötavoite on tarttua ensikertalaisiin ja nuoriin asiakkaisiin, jotta syrjäytymisvaara/alkanut syrjäytyminen voitaisiin välttää ja tilannetta korjata.

Kesän 2004 aikana ja sen jälkeen Ensiasteleen kotisairaanhoitajan työnkuva on ollut reippaassa muutoksessa. Uusia sekä entisiin työmuotoihin pohjautuvia, tuoretutettuja hankkeita ollaan asiakastyöhön myös yhteisvoimin kehittämässä.

Anne Autiolahti

Sairaanhoitajana Tessio Backassa...

Puolisen vuotta alkaa tulla pian täyteen Tession sairaanhoitajan pestissä ja aika on mennyt siivillä. Aikaisempi työkokemukseni on lähinnä pelkältä psykiatriselta puolelta ja päihdeongelmaankin olen tutustunut enemmän katkon puolella, tosin myös jonkin verran pidempiaikaisten päihdeongelmaisten parissa työskennellenkin, sillä onhan monella mielenterveyskuntoutujalla usein myös takana pitkä päihdehistoria.

Vangeista minulla ei ollut tänne tullessani minkäänlaista tietoa. En ollut koskaan kuullutkaan, että viimeisen puoli vuotta vankeusrangaistuksesta voi suorittaa avohuollon yksikössä. Seuraavassa yritän vastata kysymyseen, "Miten Tessio Backan sairaanhoitajan työ eroaa muusta päihde- ja mielenterveystyöstä, vai eroaako se "

Pitkä sairaus- pitkä toipuminen

Laitos taitaa jo paikkana laitostaa ihmistä. Kukin laitos omalla tavallaan. Asiakaskunta on monesti osittain samaa niin vankiloissa kuin psykiatrisissa sairaaloissa. Moniongelmaisuus lisääntyy ja vankilassa syntyy monelle mielenterveysongelmia, toki monella on niitä jo ennen vankilatuomiotakin. Lisäksi ihmisillä on akuutteja normaaliin elämiseen liittyviä kriisejä ja lievempiä mielenterveysongelmia, jotka eivät hajota elämän perusrakennetta, mutta voivat vaatia avohoidon kuntoutusta tai lyhyttä sairaalahoitoa. Laitostumista ei näin pääse syntymään lyhyillä hoitojaksoilla, mutta pitkien hoito/vankeusjaksojen jälkeen myös tie kuntoutumisessa on pidempi. Tession asiakkailta tämä tie on monellakin hyvin pitkä.

Perusongelmat itsenäiseen elämisen kuntoutumisessa ovat mielestäni osittain samat niin pitkän psykiatrisen laitoksen kuin vankilataustankin omaavilla. Yhteiskunta muuttuu, asiat ja niiden hoitotavat muuttuvat. Monelle on vaikeaa lähteä ulos ihmisten ilmoille, olipa astunut juuri ulos pitkältä vankilatuomiolta tai psykiatriselta hoitojaksol-

Tea Hottinen toimii Tessio Backassa sairaanhoitajana.

ta. Pelot, ennakoasenteet ja edessä oleva muutos vaikuttavat uuteen sopeutumisessa. Psykkisesti sairaan ihmisen sisällä voi hajanainen persoonallisuus tuoda mukanaan harhaisuutta, mutta aivan hyvin voi siviiliin astuva vanki pelätä velkojiaan tai hävetä menneisyyttään luullen sen näkyvän ulospäin. Ja monella se näkyykin. Itsekin tämän huomanneena, tatuoidun miehen rinnalla kaupungilla kulkiessani törmäsin hänen kysymykseensä "eikö sinua yhtään hävetä olla minun seurassani?". Tällaisia kysymyksiä ei aina arvaisikaan näiden ihmisten pohtivan.

Moni haluaa muutosta elämäänsä

Toisaalta on myös niitä vapautuvia vankeja, jotka eivät koskaan tällaiseen kuntoutukseen lähtisikään. Mutta ne jotka lähtevät, halunnevat tai ainakin jossain sisällään varmasti toivovat muutosta elämäänsä ja matkaa takai-

sin normaalimpaan elämään. Ilman omaa motivaatiota tämä ei kuitenkaan kenelläkään onnistu ja matkan varrelle putoaakin kavereita, joilla elämää ohjaavat vielä muut tarpeet ja tavoitteet kuin raitis ja mielekäs elämä.

Tessiossa yhtenä hoidon tärkeänä tavoitteena on pyrkiä mahdollisimman vähäiseen bentsodiatsepiinilääkitykseen. Suurimmalla osalla asiakkaistamme on persoonallisuushäiriö, joita niiden vaikeahoitoisuuden vuoksi on lääkitty aikaisemmin melkein joka tapauksessa bentsoilla, vaikka alaan perehtyneiden lääkäreiden mielestä persoonallisuushäiriöiset eivät hoidollisesti näistä lääkkeistä hyödykään.

Jo siinäkin on riippuvuusongelman lisäksi hyvä syy pyrkiä pääsemään eroon ja purkamaan bentsopohjaisia lääkityksiä. Tietenkin asiakkaillamme on diagnosoitu mm. maanisdepressiivisyyttä ja skitsofreniaa ja muita sairauksia, jotka vaativat oikeasti säännöllisen lääkityksen. Turha lääkitys pyritään

**Tessio Backan talonmies
Esko ja Tea Hottinen.**

kuitenkin purkamaan ja yhteistyössä lääkärin kanssa löytämään asiakkaalle toimiva, oireenmukainen lääkitys.

Elämä kateissa

Pelkän alkoholiongelmaisen ja vankilataustaisen asiakkaan erojakin on paljon. Vankila tuo tullessaan lisää ongelmia ja monesti nämä ihmiset ovat todella moniongelmaisia ja siten välillä raskaita hoitaa. Lisäksi Tession asiakkaista on 80% ollut suonensisäisten huumausaineiden käyttäjiä. Vankilassa on voinut vierähtää reilusti yli kymmenenkin vuotta, jota ennen on ollut päih-teiden käyttöä jopa lapsuusiästä alkaen. Koulut ovat jääneet käymättä ja perustaidot ovat olemattomat elämässä selviämiseksi. Ruuanlaitto ei suju. Laskujen maksut ja kaupassa asioiminen on hankalaa. Rahankäyttö ei onnistu, velkaa voi olla miljoonia. Pelkät sosiaaliset taidot olla täysin hukassa. On vain vankilassa opittu tapa toimia. Ihminen voi olla täysin yksin näiden ongelmien kanssa. Vuosien vankilatuumioiden jälkeen suhteet omaisiin voivat olla täysin poikki. Mm. näitä asioita sitten täällä yhdessä pohdiskelemme ja opettelemme normaalia elämää erilaisten ryhmien sekä yksilötyösken-

telyn avulla. Yhteisö on siinä hyvä tuki, asiakkaat auttavat ja tukevat toinen toisiaan. Samalla myös vastuu itsestä ja muista alkaa kasvamaan ja kehittymään.

Samaistuminen auttaa hoitajaa

Yhteisössä myös henkilökunnalla on oma tärkeä osansa tuoda asiakkaalle käsitystä normaalista elämäntavasta ja toimia mallina ja tukena uusien toiminta ja ajatuskuvioiden oppimisessa, sillä vankilataustaisilla on aivan oma kulttuurinsa, ajatus- ja toimintamallinsa. ”Pamput on pamppuja” ja ”pahat vastaan hyvät” asetteluun törmää päivittäin. Monesti huomaan myös asiakkaan ajatuskuvion, että kun en ole hoitajana samaa tietä kurjuuksien polkuja kulkenut, en voi ymmärtää asiakasta hänen ongelmissaan ollenkaan. Mutta ehkä voin tähän heittää asiakkaalle, että vaikka en itse ole niihin lätköihin astunutkaan, vaan kiertänyt ne, voisi meillä olla jotain opittavaa toisistamme. Vaatiihan se aikaa päästä ”pois” pelkän hoitajan roolista, mutta pikkuhiljaahan se luottamus molemmiin puolin rakennetaan ja huumorilla pötkii tässäkin hommassa pitkäl-

Työ vankien kanssa on palkitsevaa

Suomessa vankien jatkokuntoutusta ei ole vielä kehitetty pitkälle. Pelkän päihdeongelmaisen on paljon helpompaa saada tarvitsemaansa hoitoa kuin vankilasta juuri vapautuneen vangin, jolla ei useinkaan ole edes asuntoa minne mennä. Vankilat ovat tupaten täynnä ja tuskin ihan itsestään tyhjenevät.

Vankien kanssa työ on siitä palkitsevaa, että heillä on monilla mahdollisuuksia palata itsenäiseen asumiseen riittävän hoitojatkumon ja tukitoimien kautta. Näihin tulisi pystyä vaikuttamaan, jotta nuoretkin vankilakierteen alussa olevat ihmiset saisivat vielä otteen elämäänsä. Huumeongelma paheenee entisestään ja yhä nuorempien keskuudessa. Aloitan tammikuussa 2005 työni ohessa huumeuuden jatkokoulutuksen Pieksämäen Diakonia-ammattikorkeakoulussa ja tavoitteenani on koulutuksen yhteydessä tehdä tutkimustyön muodossa Suomen vankiloille kyselyä vankien jatkokuntoutuksista ja tuoda samalla myös esille Tessio Backaa yhtenä kuntoutumisen mahdollisuutena.

Vangin sijoittaminen ulkopuoliseen kuntoutuslaitokseen

● Rikosseuraamusvirasto on arvioinut vuodesta 1999 käytössä ollutta mahdollisuutta sijoittaa vanki ulkopuoliseen päihdehoito- tai kuntoutuslaitokseen. Kokemukset ulkopuolisesta kuntoutuksesta ovat hyviä, koska vankilasta ulkopuoliseen kuntoutukseen sijoitetaan vain rikoksettomuuteen ja päihde- tai päihdeongelmien motivoituneita henkilöitä jotka ovat osallistuneet kuntoutukseen jo vankilassa.

Vuonna 2001 asetetun ohjaus- ja seurantaryhmän tehtävänä on seurata varsinkin ulkopuolisessa laitoksessa järjestettyjen toiminnan sisältöjä, asia ja tavoitteiden toteutumista. Tulokset perustuvat seurantaryhmien arviointiin.

Lain mukaan luotettavaksi katsottava vanki, jolla on päihdeongelma tai muita vaikeuksia, voidaan sijoittaa rangaistuslaitoksen ulkopuoliseen laitokseen. Laitoksessa hän osallistuu päihdehoitoon tai muuhun selviytymismahdollisuuksiin parantamaan toimintaa. Toimintaan sijoitus tehdään yhteistyössä vankilan, kuntoutuslaitoksen, ja tarvittaessa vangin kotikunnan kanssa. Valvonnasta vastaa vankila tekemällä valvontaa käyntejä sijoituslaitoksiin ja olemalla niihin yhteydessä puhelimitse.

Vangin sijoitus ulkopuoliseen laitokseen on osa suunnitelmallista työtä vangin toimintakyvyn kehittämiseksi. Sijoituksen yhteydessä sovitaan tarkoin sijoituksen kestosta ja toiminnan sisällöstä. Lisäksi sovitaan vangille asetettavista valvontaseuraamuksista ehtojen rikkomisesta sekä yhteydenpidosta vankilan ja sijoitusvangin kotikunnan välillä. Sopimus sisältää myös vangin sitoumuksen tavoitteenmukaiseen toimintaan.

Vuonna 2002 ulkopuoliseen laitok-

Tessio Backassa moni vanki on saanut uutta sisältöä elämäänsä.

seen oli sijoitettu 43 vankia, joista lähes kaikki olivat päihdelaitoksissa. Sijoitusta on käytetty iältään, vankilaker-talaisuudeltaan hyvin erilaisten vankien kohdalla. Hoitoajat päihdelaitoksessa ovat olleet muutaman kuukauden mittaisia, mutta kokonaisuudessaan kestää huomattavasti pitempään vankila – aikaisen kuntoutumisen vuoksi.

Nyt valmistuneen raportin mukaan kotikunnat ovat yleensä olleet mukana suunnittelussa. Vankilan kannalta vangin kotikunnan toivomukset ovat olennaiset koska hoitoon on hyvä saada jatkuvuutta. Joka toisen päihdehoito-laitoksessa olleen kuntoutus jatkui kotikunnan rahoituksella.

Seurantaryhmän raportin mukaan vankien sijoitukset ulkopuolelle ovat yleensä onnistuneet hyvin ja yhteistyö vankiloiden ja kuntoutuslaitosten kesken on ollut sujuvaa.

Sijoitetuista vangeista hoidon aikana retkahti 7% mitä voidaan pitää hyvänä tuloksena verrattuna päihdeongel-

maistenhoidon yleisiin tuloksiin.

Ulkopuolelle sijoitettujen vankien määrä on lisääntynyt jonkin verran toiminnan myötä, mutta se on edelleen varsin vähäistä. Suurimpana syynä tähän ohjaus- ja seurantaryhmä näkee toiminnan rahoituksen epävarmuuden. Suurin osa sijoituksista on toteutettu vankeinhoitolaitoksen rahoituksella ja osa vankeinhoitolaitoksen ja kotikunnan yhteisrahoituksella. Vankeinhoitolaitokselle kustannukset olivat n. 24000 €, mutta vankiloiden rahoituskriisin seurauksena tämäkin on vaaka- ja epävarma. Epävarmuus rahoituksesta häiritsee huomattavasti toiminnan suunnitelmallisuutta. Sijoitusprosessi on erittäin vaativa sekä henkilökunnalle, eikä siihen lähdetä, ellei ole varmoja sijoituksen toteutumisedellytyksiä.

**Erityisasiantuntija
Vuokko Karsikas**

<http://www.rikosseuraamus.fi/22286.htm>

Vaasan vankilan yhteistyö Tessio Backan kanssa

● Vaasan vankila jatkaa pitkäaikaista yhteistyötään Itsenäistymiskeskus Tessio Backan kanssa. Yhteistyön perusta on 1997 syntynyt Vaasan vankilan kristillinen päihdekuntoutusosasto, jota nykyinen Tessio Backan hoitokodin johtaja Sakari Pihlaja on ollut luomassa yhdessä Vaasan vankilan henkilökunnan, Rikosseuraamusviraston, Sininauha-liiton ja muiden toimijoiden kanssa.

Yhteistyön muotoja tulevat lähivuosina olemaan:

- kristillisen päihdekuntoutuksen kehittäminen yhtenä Rikosseuraamusviraston päihdekuntoutuksen päälinjana

- kristillisen päihdekuntoutusosaston käsikirjan tarkempi edelleen kehittäminen päihdekuntoutuksesta vastaavan arviointilautakunnan käsittelyyn v. 2005. Molempien – sekä Vaasan vankilan kristillisen päihdekuntoutusosaston että myös Tessio Backan hoito-ohjelmaa kehitetään rinnakkain

- jatkaa yhteistyötä Tessio Backan kanssa siten, että hoitokoti voi toimia vankilassa alkaneen päihdekuntoutuksen hoitojatkumona jo vankeusaikana ja myös tuomion päättymisen jälkeen. Yhteistyössä on havaittu, että mitä paremmin kuntoutuspolut valmistellaan vankeudesta vapauteen, niin sitä parempia tuloksia koko kuntoutusjatkumolta voidaan odottaa.

Erityisesti haluamme nähdä, että Itsenäistymiskeskus Tessio Backa voi edustaa päihdehoitoyksikköä, joka erikoistuu vastaanottamaan päihdeongelmaisia ihmisiä, joilla on vankeustuomio meneillään tai vankeusaika takanaan. Tämä siksi, että vankeus tai vankeuden mukanaan tuomat kysymykset ja ongelmat tuovat oman tehtäväkentänsä päihdehoitoyksikön henkilökun-

Pastori Vesa Mäkelä ja Tessio Backan johtaja Sakari Pihlaja ovat tehneet yhteistyötä monen vuoden ajan.

nan ammattitaitovaatimuksiin. Tessio Backa kykenee vastaamaan näihin vaatimuksiin, koska se on tiedostanut asian oikein

- haluaisimme nähdä, että Itsenäistymiskeskus Tessio Backaa voitaisiin kehittää siten, että sen yhteyteen luotaisiin asumisyksiköitä hoitojakson jälkeiseen itsenäiseen kuntoutumiseen, kuntouttavaan asumiseen ja kuntouttavaan työhön liittyen. Hoitokodilla on hyvät edellytykset kehittyä laajaksi yhteistyökumppaniksi ajatellen vankeinhoiton piirissä toteutettavia päihdekuntoutusohjelmia sekä niiden jatkokuntoutusmahdollisuuksia. Tässä kehityksessä Vaasan vankila on mukana omien päihdekuntoutusohjelmiensa ja niiden hoitojatkumoiden kautta

- Vaasan vankila on esittänyt myös vaihtoehtoisen mallin Vaasassa toteutettavan päihdekuntoutusosaston ohjelman jakamisesta siten, että vankeusaikainen kuntoutusaika vankilassa olisi vain kaksi kuukautta ja Tessio Backassa neljä kuukautta. Tällöin kuntoutusosasto toimisi Vaasan vankilas-

sakin non stop- periaatteella ja ohjaisi vankeja orientoitumisjakson jälkeen vankilan ulkopuoliseen kuntoutukseen Tessio Backaan. Ehdotus on saanut hyvän vastaanoton, mutta rahoitusresurssit ovat tällä hetkellä riittämättömät. Tämä nimittäin tarkoittaisi käytännössä sitä, että vankeinhoito sitouttaisi Tessio Backan kokonaan vankien päihdekuntoutukseen. Vankilan näkökulmasta katsottuna tämä on varmaankin eräs tulevaisuuden suuntalinja, koska vankien päihdekuntoutuksen yhteydessä kuntoutumisprosessiin sisältyy myös irrottautuminen vankeuteen sekä siihen olennaisesti liittyvästä kulttuurista ja arvomaailmasta. Samalla tämä malli on konkreettisesti rakentamassa siltaa vankilasta vapauteen ja takaisin yhteiskunnan toimivan yhteyteen

Vesa Mäkelä, pastori
Jutta Collander, psykologi,
päihdekoordinaattori
Vaasan vankila

Tessio Backassa tasoitetaan vankien tietä siviiliin

● Kuusaassa sijaitseva vanha koulu, josta oppivelvollisuusikäiset koululaiset ovat jo aika sitten häipyneet, mutta oppia siellä jaetaan edelleen. Talon henkilökunta haluaa kutsua paikkaa itsenäistymiskeskukseksi, mutta virallisesti se on lääninhallituksen hyväksymä hoitokoti ja asiakkaat ovat lähes poikkeuksetta vankilataustaisia. He ovat tulleet Katulähetyksen Tessio Backaan oppimaan millä tavalla olisi mahdollista elää siviilissä pidempään kuin ne normaalit pari kuukautta, johon he ovat tottuneet.

Taloa on alusta pitäen johtanut Sakari Pihlaja. Hänen mukaan päihdeongelmat ovat monessa tapauksessa vankilataustaisilla ihmisillä paljon vaikeammin hoidettavia, kuin niin sanotuilla normaaleilla päihdeongelmaisilla.

- Vankila ja pitkä laitostausta ovat sellainen yhdistelmä, että se vie ihmiseltä kaikki siviilissä tarvittavat elämisen taidot, jos niitä nyt yleensä ennätännyt koskaan edes saada. Keskimäärin asiakkaamme ovat aloittaneet päihteiden käytön 12-vuotiaana ja olleet keskimäärin yhdeksän kertaa linnassa ja lusioneet yhteensä kymmenkunta vuotta.

Sakari luettelee asioita, jotka tekevät vankilasta niin erilaisen verrattuna siviiliin. Siellä on kaikki valmiina, mennään valmiiseen ruokapöytään, vaatehuolto toimii ja jopa ovet avataan ja suljetaan kaverin puolesta.

-Laitostuminen ja vankilan oma alakulttuuri rikkoo ihmisessä tosi paljon. Vankilan sisällä ihmiset rakentavat rooleja roolien päälle. Siviiliin tuleminen on aina vaikeaa. Vaikka kuinka paljon kävisi päihdekuntoutuksessa muurien sisällä, ei se yksinään riitä takaamaan siviilissä päivääkään raittiutta. Tarvitaan saattopaikka, joka sijaitsee siviilissä.

Täällä opetetaan kädestä pitäen normaaleja elämäntaitoja ja ajattelua, jotka ovat kokonaan jotain muuta mitä vankilassa. Kun ihminen ennen tarvitsi päihhteitä, niin nyt mietitään, miten hommat hoidetaan selvin päin, painottaa Pihlaja.

Kaikki tehdään itse

Tessio Backassa ei kavereita hyysätä, kaikki työt tehdään itse ruoanlaitosta ja siivouksesta alkaen. Näitä tehtäviä varten ei ole erikseen henkilökuntaa, mutta koko henkilökunta pystyy opastamaan kaikissa tehtävissä. Ammattitaitoiseen henkilökuntaan kuuluu päihdetyöntekijä, sosiaalityöntekijä ja psykiatrinen sairaanhoitaja. Lisäksi on talonmiehenä entinen asiakas ja yhdistelmätuella palkattu vertaistukihenkilö.

- Rahan käyttö on yksi niistä asioista, joka useimmille asiakkaille on opettava kädestä pitäen. Kun vankilasta vapautuu, on käytössä yleensä joko noin 370 euroa työttömyyskorvausta tai muutama kymppi vähemmän sosiaaliturvaa.

- Aika monet ovat oppineet lyhyinä siviililoaikoinaan käyttämään rahaa joltisenkin holtittomasti, ovat pyörittäneet suuria huumelasteja tai tehneet pankkikeikkaa. Näillä ihmisillä ei ole mitään käsitystä siitä, kuinka eletään kuukausi tällaisella summalla. Meillä opetetaan fläppitaululla mitä mikäkin maksaa, kertoo Sakari Pihlaja.

Vastuu elämästä omiin käsiin

Tessio Backassa ihminen voi viettää maksimissaan vuoden. Sen jälkeen on pakko lähteä kokeilemaan omia siipiään, koska ihmistä ei haluta laitostaa entisestään, eikä siitä haluta tehdä pakopaikkaa, kuten vankila on monen kohdalla ollut.

Koko hoitojakson ajan kokoonnutaan erilaisiin ryhmiin, joissa käydään läpi niitä syitä, jotka ovat johtaneet päihhteiden käyttöön.

Sakari Pihlaja

-Vankila on ollut liian monelle turvallinen pakopaikka. Siellä on suhteellisen helppo elää, vihata vartijoita ja vihata yhteiskuntaa. Vastuu omasta elämästä heitetään kaikkien muiden päälle.

- Tunnetusti suurin osa vangeista istuu kakkua ilman omaa syytään. Oikeastaan itse asiassa se on vasikan syytä, että minä istun nyt vankilassa. Näitä asioita pitää pohtia, eli kuka sitä haukkoo oikeastaan piti kädessä ja kuka valitsi sen kaverin, joka sitten vasikoi. Tällaisten ajatusleikkien kautta saadaan kaverit miettimään omaa vastuutaan elämästään.

Hyviä tuloksia saatu

Pihlaja teki loppukesällä jatkoseurannan 12 hoitokodista lähteneen vangin elämästä. Kahdeksan oli edelleen siviilissä ja viisi heistä oli pysynyt kaiken aikaa myös raittiina ja asuivat Jyväskylän katulähetyksen tukiasunnoissa. Nämä viisi olivat myös tehneet uskonratkaisun löytäneet tukiverkoston myös seurakunnista. Kolmen henkilön päihhteettömyydestä ei oltu varmoja, mutta he olivat siviilissä eikä vankilassa. Kolmea ei tavoitettu ja yksi oli kuollut. Kaikki nämä 12 miestä kuuluvat siihen ryhmään, jotka yleensä ovat vapauduttuaan palanneet vankilaan parin kolmen kuukauden sisällä.

Tuskin kukaan ehetyty kokonaan

Se, että Tessio Backa on nimenomaan kristillinen hoitokoti näkyy ja tuntuu kaikessa, vaikka ei se ulospäin siltä näytä. Ihmiset käsitetään ja heitä hoidetaan kokonaisvaltaisesti, koska jokaiseen ihmiseen kuuluu myös hengellinen puoli, tiedosti hän sitten sitä tai ei. Punaisena lankana pyörii Raamatun pohjalta lähtevä Krito-ohjelma. Kaikessa on mukana vahva vertaistuki.

-Tällaista meillä on tarjolla, mutta vaatimuksena tänne pääsyyn ei ole, että sinun pitää olla uskovainen tai tulla

uskoon. Tämä ohjelma pitää kuitenkin hyväksyä ja olla siinä mukana. Käytännössä on huomattu, että ne jotka pystyvät antamaan ja saamaan anteeksi sekä luopumaan kaunastaan ja vihas-taan, selviävät kaikkein parhaiten. Uskoon tulleet ihmiset, joille on lisäksi opetettu elämisen taidot, tulevat todennäköisemmin selviytymään elämässään. Kovan tien kulkeneen ihmisen täytyy kuitenkin olla myös valmis myöntämään itselleen se tosiseikka, ettei todennäköisesti koskaan tule täysin eheäksi.

- Pelkällä hallelujalla sen sijaan kovin harva selviää. Kun ihminen tulee us-

koon, ovat iäisyysasiat ratkaistu kerralla, mutta ei hän hallelujaa huutamalla opi elämään. Hengellisyyskin voi paeta, niin ettei uskalleta kohdata omia vikoja ja virheitä. Olemme edelleen rikkinäisiä ja syntisiä ihmisiä. Ainoa ero on, että olemme armahdettuja. Sen ymmärtäminen tuntuu monelle olevan tosi vaikeaa. Hengellisyys voi kääntyä ihmistä vastaan, jos siitä tulee pako-paikka, ettei uskalleta kohdata omaa itseään, Sakari Pihlaja päättää.

Ilkka Partanen

Perhetyön teemapäivillä korostui koko perheen hoitamisen tärkeys

26.11.2004

● Jyväskylän Katulähetyksen perhetyöstä saadut tulokset osoittavat, että koko perheen hoitaminen kannattaa, tiivistä Katulähetyksen vastaava perhetyöntekijä **Marja Rantanen** kokemuksiaan perhetyön teemapäivillä Helsingissä.

Hän kertoi, että koko Katulähetyksen perhetyön viisivuotisen historian aikana itsenäiseen asumiseen on muuttanut 14 perhettä, joissa on ollut yhteensä 19 lasta. Näiden perheiden lapsista 63 % on siirtynyt perheen mukana itsenäiseen asumiseen. Vain joka kuudes perhe on irtisanoutunut yhteistyöstä tai lapsista on tehty tahdon vastainen huostaanotto.

Perhetyön palvelujen tarve on suuri

Jyväskylän Katulähetyksen tekee tiivistä yhteistyötä Jyvässeudun kuntien lastensuojelun kanssa.

- Tekemämme kustannusvertailun mukaan koko perheen huostaanotto maksaa saman verran kuin yhden lapsen perhesijoitus ja vain viidesosan laitossijoituksesta, Rantanen muistutti.

Eevan perhe -hankkeen projekti-koordinaattori Virpi Kujala nosti

**Marja Rantanen on
Jyväskylän
Katulähetyksen
perhetyön vastaava
työntekijä.**

omassa puheenvuorossaan esille sijoitettujen lasten vanhempien tuen tarpeen.

- Sijoitettujen lasten vanhemmat tarvitsevat tukea, sillä lapsensa menettäneen suru on suuri. Heitä ei saa jättää oman onnensa nojaan.

Kujalan mielestä tällaiselle toiminnalle on kunnissa todella suuri tarve

Palveluista on osattava myös kertoa

Päivillä puhuneen M20 -hankkeen projektipäällikön **Hannu Rutasen** mukaan tulevaisuudessa ei enää riitä, että järjestöt vain tekevät hyvää työtä.

- Hyvän työn sisältö on pystyttävä

kuvamaan, tuotteistamaan ja myymään kunnille. Palvelujen hinnan ja laadun on oltava tasapainossa.

Rutasen mukaan kaikkea ei kuitenkaan tarvitse osata tehdä itse vaan järjestöt voivat verkostoitua myös muiden yksityisten palveluntuottajien kanssa.

Perhetyön teemapäivät järjestetään vuosittain marraskuussa ja tänä vuonna ne järjestettiin 24.-25.11.2004 Sininauhatalossa. Päiville osallistui lähes kaksikymmentä työntekijää Sininauhaliitosta, seurakunnista, Pelastusarmeijasta ja sosiaalialan oppilaitoksista.

ari.inkinen@sininauhaliitto.fi

Tulkoon ilo!

”Taivaalta leijui,
poskelle suli.
Samasta pilvestä
enkelikin tuli.
Olalle istuu,
korvaan kuiskaa:
lämmöllä sua
ystävä muistaa...”

”Pari tyyppiä kyseli perääsi tänään. En antanut kännykkänumeroasi, mutta kerroin, missä asut. Lupasivat tulla lähimpäivinä luoksesi. Niiden nimet ovat Ilo ja Onni!”

Näillä viesteillä ovat ystävät minua viime aikoina muistaneet. Perhe ja ystävät ovat Taivaan Isän meille antamia hyvin konkreettisia lahjoja. Sisintäni lämmittää tieto ja tunne, että jossain on ihmisiä, jotka rakastavat minua ja välittävät minusta. Ajattelevat juuri nyt minua. Toivoisin, että osaisin olla vastavuoroisesti heille tosiystävä. Mitä on ystävyys? Vierastan tapaa, kun joku puhuja monisatapäisen yleisön edessä aloittaa osuutensa sanomalla: Rakkaat ystävät!

Mieleeni tulee väistämättä: Miten me voisimme olla ystäviä? Emmehän edes tunne toisiamme! Emme ole edes koskaan tervehtineet toisiamme! Emme tiedä edes toistemme nimiä! Toisaalta muistan vuosien takaa, kun prinsessa Diana kuoli auto-onnettomuudessa, ja lehdet kirjoittivat suurin otsikoin. Voi kuulostaa naivilta, mutta tunsin, että menetin ikäänkuin ystävän! Diana oli tullut lähelle monella tavalla viestimien välityksellä. Olin ollut hänen häissään – TV:n välityksellä. Tunsin – tosin kaukaa – hänen työkenttäänsä, elämänsä, ajatuksiaan, ilojaan, surujaan, epäonnistumisiaan... Toki Diana ei vastavuoroisesti tuntenut minun elämäni, kuka olin ja mitä minulle kuului. Ei edes tiennyt olemassaoloani. Näin julkisuuden henkilö voi tulla lähelle, vaikkakin yksipuolisesti.

Vuosikymmenien saatossa monenlaisia yhteyksiä, kohtaamisia on syntynyt.

Varhaisilta kouluajoilta saakka. Tiemme ja elämämme on jättänyt mo-

nia hyviä ystävyksiä taakseen ikään kuin jollekin pysäkillle, josta olemme lähteneet omille poluillemme kohtamatta enää. Ystävyysjakamisen muisto ilahduttaa vielä vuosikymmenien jälkeen. Uusia läheisiä on tullut tilalle. Tuttavuuden kehittyminen ystävydeksi käy monella tavalla. Jonkun kanssa hyvinkin nopeasti koen syvempää yhteyttä, toisen kanssa taas on pitkä matka lähentymiseen. Omalla ja vastapuolen osuudella on merkityksensä. Jonkun kanssa en edes halua missään tapauksessa ystävyystyä. Minulle on tärkeää luottamus ja myönteinen perusasenne ihmissuhteissa.

Jos ei ole luottamusta, ei synny ystävyttäkään. Ystävyys katoaa luottamuksen menetyksessä. Lupa olla oma itsensä, omannäköisensä, helpottaa lähelle pääsyä. Olla läsnä kokonaisena tunteineen ja päästää lähelle kysyy uskallusta heittäytyä toisen armoille. Rohkeutta tulla myös haavoittuvaksi. Tulenko kuulluksi, ymmärretyksi?

Kuulenko todella, mitä toinen kokee ja haluaa ilmaista? Ystävän kansa uskallan olla heikko, häpeissäni, loukaantunut, haavoittunut, vihainen, pettynyt, toiveikas, onnellinen. Välitän niin paljon ystävästäni, että haluan selvittää vä-

limme suoriksi ja avoimiksi, ettei muuria jää suhteeseemme. Toivon, että ystäväni arvostaa minua niin paljon, että haluaa kohdata kanssani rehellisesti välillemme tulleet kaiheartavat asiat.

Sanotaan, että Joulun Lapsi, Vapahatajamme, Jeesus on paras ystävämmme. Rakastavin, luotettavin ja uskollisin. Haluaisin tutustua Häneen lähemmin, ystävyystyä todella. Oppia tuntemaan hänet. Sydämelleni on noussut vakavana käsky: ”Älkää tuomitko, ettei teitä tuomittaisi.” Lihallinen, syntinen luontoni on koko ajan halukas tuomitsemaan paitsi itseni, myös toisen. Omasa voimassani en pysty itseäni enkä toista armahtamaan. Joka kerran kun tuomitsen, tunnen, kuinka sisimpäni kylmenee, ja muuri alkaa kasvaa sisälleni. Tämä näkyy tunne-elämässäni ja ihmissuhteissani.

Tuomion kärsimys on ylläni, niin kauan kuin tuomitsen enkä anna anteeksi. Jeesus tarjoaa lääkettä. Hän tahtoo minun ja sinun parasta. Suostunko vastaanottamaan?

Hän voi tehdä ihmeen. Ihmeiden aika ei ole ohi.

Liisa Saarnivaara-Soini

Bethel's avustuskeskus Tallinnassa

● Preesi kadulla, muutama kilometri Tallinnan keskustasta länteen, lähellä venäläis-kortteleita sijaitsee Bethel's keskus. Se on turvakoti, lasten-koti ja seurakunta. Yhteisö tekee arvokasta työtä Tallinnan katu-lasten auttamiseksi antamalla heille kodin.

Lapset ovat 8–19 v. väliltä ja he ovat sekä Eestin että Venäjän kansalaisia. Yhteisössä puhutaan eestin kieltä. Mukana on vaikeasti huumetaustaisia lapsia. Työntekijöistä on 19 vakituista, yksi vapaaehtoinen tyttö, tällä kertaa Suomesta sekä kaksi poikaa Saksasta. Asukkaista on 1/3-osa tyttöjä ja 2/3-osaa poikia. Yhteisön tuloista 60 % tulee avustuksena firmoista, seurakunnista ja yksityisiltä, osa myös ulkomailta. Eestin valtio avustaa 40%. Suomesta Kallion seurakunta Helsingistä avustaa tätä kohdetta sekä Tampereen srk-yhtymä. EU-tukea yhteisö ei saa tällä hetkellä lainkaan, mutta tilanne muuttuu kahden vuoden kuluttua.

Tallinnassa on riskilapsia yhteensä noin 450, joista 250 on kaupungin pohjois-osassa. Bethel's keskus on onnistunut vähentämään ongelmaperheiden tilanteita toimintansa kautta.

Kirkko poikkeaa meidän kirkoistamme siten, että sen ylä- ja alakerrassa on isot tilat asumista, peseytymistä, pyykinpesua ja vapaa-ajanviettoa varten. Seurakunnalla on suuri haaste saada katulapset pois kaduilta ja antaa heille lapselle kuuluva normaali elämä. Siihen kuuluu hoiva, koulunkäynti, muu oppiminen sekä aineellinen, henkinen ja hengellinen apu.

Toimintaan kuuluu myös leirien järjestäminen kotimaassa ja ulkomailla. Ensimmäinen kotimaan leiri oli Saarenmaalla elokuussa 1998. Ulkomaisten kumppaneiden avulla lapsia on vierailut mm. Ruotsissa ja Norjassa.

Pala historiaa ja nykypäivää

Kirkko rakennettiin v.1938 ja ehti toimia vain pari vuotta kun sota sytyi. Tätä seuranneet vuodet olivat Neuvostoliiton puristuksessa kirkon kärsimyksen ja marttyyriuden aikaa. Kirkko tosin toimi mm. 1964 mutta oli tuolloin KGB:n eli Neuvostoliiton sisäisen vakoilujärjestelmän silmän alla. Täydellinen vapaus koitti Eestin itsenäistymisen kautta ja kirkko avattiin uudelleen 1993, jolloin kirkossa oli n. 40 jäsentä. Kirkon kiinteistö oli näiden 55 v. aikana päässyt pahoin rapis-

tumaan ja koko yhteiskunnan taloudellinen tila oli heikko. Siihen nähden tämän päivän tilanne on parantunut paljon. Kiinteistön asumispuolta ja kirkkosalia on ehostettu. Silti ollaan vielä kaukana siitä tasosta, mikä Suomessa on normaalia. Kiinteistön lämmitys on myös kova haaste pienelle yhteisölle.

Eestiläiset ja venäläiset kansanryhmänä.

Neuvostoliiton aikana työmoraali oli löyhä ja sitä kautta juoppous yleistä. Jopa kolmipäiväinen työpäivä oli joillain realismia. Uuden tavoitteellisen kapitalistisen yhteiskunnan vauhdissa vanhempi venäläinen sukupolvi on jäänyt junasta. Sosiaaliset ongelmat jatkuvat. Venäläisväestössä ei ole keski-

Tallinnassa on lähes 500 riskilasta, jotka tarvitset turvallisen kodin.

kastin ihmisiä. Uudessa nuoressa sukupolvessa on kuitenkin toivo ja heitä Bethel's keskus tavoittaa kansallisuudesta riippumatta. Yleisellä tasolla eestiläiset ja venäläiset elävät toisistaan erossa. Ihmiset ei välitä toisistaan niin paljon kuin pitäisi. Bethel's yhteisö tekee yhteistyötä myös venäläisten ortodoksikirkkojen kanssa. Lapsia ei saa syyttää vanhempiensa teoista.

Itä-Eestissä ei ole työpaikkoja ja siellä huumeet ja aids on hyvin suuri ongelma. Aids on suurimmillaan venäläisväestön piirissä. Eestiläisistä ei ole tarkkoja tietoja. Vuonna 2002 Itä-Eestissä oli n. 20 aids tapausta ja nyt heitä on tuhansia. Tämä on pelottava ongelma koko maata ajatellen. Tämän yhteisön esimerkki on ollut niin rohkaiseva, että Baptistiseurakunta haluaa luoda vastaavanlaisen yhteisön Tallinnaan, jossa on turvakoti, lastenkoti ja seurakunta. Tarvetta

Katulähetyksen työntekijät vierailivat lastenkodissa lokakuussa.

on paljon, joten kyse ei ole kilpailusta. Nämä yhteisöt vastaavat käytännössä Jeesuksen evankeliumissa esittämään haasteeseen, ...”kun te otatte vastaan

yhden näistä vähimmistä, te otatte vastaan minut”.

Seppo Riikonen

Ruoka-apu jouluna 2004

Jouluavun ”sydän” on Katulähetyksen Jokapäiväinen Leipä – projekti vanhan linja-autoaseman tiloissa (entiset Matkahuollon tavaratilat linja-autoaseman Väinönkadun puoleisessa päädyssä, oven vieressä punainen postilaitos, siitä käynti sisään).

Jouluapu toteutetaan jouluaattona 24.12. täysin vapaaehtoisvoimin. Kaikki linja-autoaseman vapaaehtoiset (noin 30) saapuvat jouluaattona kello 9.30 vanhalle linja-autoasemalle aamuhartauteen ja käskynjakoon. Vapaaehtoisia tarvitaan noutamaan lahjoitustavaraa liikkeistä, ottamaan tavara vastaan linja-autoasemalla, lajittelemaan ja kassittamaan tavara, sekä jakamaan asiakkaille keltaista noutolappua vastaan.

Lahjoitustavara noudetaan paketti-

autoilla liikkeistä ja tuodaan linja-autoasemalle kuskien ja apumiehen voimin. Ensimmäinen nouto tapahtuu klo 10 ja viimeinen klo 12.30. Kello 14 mennessä tavara lajitellaan ja kassitetaan valmiiksi noutajia varten.

Kello 14 saapuvat säteettäjälupisteiden autot noutamaan kassitettuihin jakelupaikkoihinsa ja samaan aikaan avataan Jokapäiväisen Leivän ovet niille ihmisille, jotka noutavat jouluapukassinsa vanhalla linja-autoasemalta.

Jako tapahtuu klo 14 – 16 välisenä aikana vanhalla linja-autoasemalla ja klo 15 – 17 välisenä aikana säteettäjälupisteissä.

Yhteystiedot:

Puhelin ja sähköposti:
Projektipäällikkö
Laura Luukko
040-5052569
laura.luukko@jyvaskylankatulahetys.fi

Projektityöntekijä
Rauno Kosonen
040-5052926
rauno.kosonen@jyvaskylankatulahetys.fi

Postiosoite:
Jyväskylän katulähetys
Jokapäiväinen Leipä
Lyseonkatu 2
(vanha linja-autoasema)
40100 Jyväskylä

Pankkiyhteys:
Jyväskylän Katulähetys ry
Jokapäiväinen Leipä
Sampo 800016-1404511

**HUONEKALUISTA
opiskelija-alennus
25%**

Ei ole sama, mistä opiskelija huonekalunsa ostaa.

Kierrätyskauppa EkoCenter on opiskelijoiden asialla.

Tutustu myös sesongin parhaisiin bilevaatteisiin Naamiaisasuvuokraamo Satumaassa.

KIERRÄTYSKAUPPA
EkoCenter
HENKILÖKOKOONPÄÄTTÄÄ

Hakkutie 9, 40320 Jyväskylä
Seppälänkangas
puh. (014) 333 7040
Avoinna ma-pe 9-17 ja 10-14

**JYVÄSKYLÄN
TIETOKONEHUOLTO**
VEO
www.veopc.com

Avoinna ma-pe klo 9 -17
paitsi ti klo 12 -17.

**Edulliset tuotteet
ja huolto**

Gummeruksenkatu 5, 40100
JYVÄSKYLÄ
(014) 618 373 tai 0500-542 002
Fax (014) 618 374
myynti@veopc.com

www.cimson.fi

**Yritys-
palvelut**

Aikuiskoulutus

**Tilitoimisto-
palvelut**

Ota yhteyttä
p. (014) 616 987

Jyväskylä | Lahti | Tampere
Helsinki | Oulu

DIGITAALIPAINO

KOPIJYVÄ

Viltanlementie 15 + 40720 Jyväskylä
Puh. (014) 3342 800 • Fax (014) 618 650
www.kopijyva.fi

*Jyväskylän
kristillinen opisto
toivottaa siunattua
jouluja ja
hyvää uutta vuotta
2005!*

4-M

Toimistotukku Oy

Sepelitie 25, 40320 JYVÄSKYLÄ
Puh. (014) 339 6500
www.4m.fi

**Vakuutusmeklari
on asiakkaan
edustaja !**

-Henki- ja eläkevakuutus
-Vahinkovakuutus
-Sijoitusvakuutus

GALLELA OY

Tikkutehtaantie 2
40800 VAAJAKOSKI
Puh: 010 5858 260
GSM: 0500-641511

Audi

Jyväskylän Autotarvike Oy
www.jklautotarvike.fi

ITK -palvelut

www-j Sivujen suunnittelu ja toteutus, mikrotuki
taulukkolaskentasovellukset, skannauspalvelu
digikuvaus, esitysgrafiikka, koulutus

www.jyväskylänkatulähetys.fi
Kankitie 10, 40320 Jyväskylä

**Kantakaa
toistenne
kuormia, ja niin
te täytätte
Kristuksen lain.
(Gal. 6:2)**

**Jyväskylän
Katulähetys ry**

**Kankitie 10
40320 Jyväskylä
0400-642442
www.jyvaskylan-
katulahetys.fi**

Kaiken Kansan Joulujuhla

**Perjantaina 24.12. klo 13 Vapaakirkossa,
Puutarhakatu 16**

Kahvitarjoilu. Joulukassien jako juhlan jälkeen.
Mukana Timo Hakanen, Juhani ja Saara Erikson
Olet sydämellisesti tervetullut viettämään yhteistä
joulujuhlaa

Myösyllätysostoja löytyy kirpputoreilta.

- ◆ **Palvelevat kirpputorit** ◆
Kankitien EkoCenter
Avoimna Ma-Pe 9-17, la 10-13
Harjunportaan EkoCenter
Gummeruksenkatu 13
Avoimna Ma-Pe 10-18, la 10-15

Vapautetu

Jyväskylän
KATULÄHETYS

- Toimitus
Erkki Arvaja
Eero Tolvanen
Esko Jantunen
Seppo Riikonen

Kankitie 10,
40320 Jyväskylä
puh. 0400-642 442
erkki.arvaja@kanetti.fi
www.jyvaskylankatulahetys.fi

**Seuraava tiedotuslehti
1/2005 ilmestyy
15. päivänä helmikuuta.**

**Aineistot lehteen 31.1.05
mennessä osoitteella
Kankitie 10,
40320 Jyväskylä tai
erkki.arvaja@kanetti.fi**